

AARTSBISDOM MECHELEN-BRUSSEL

Hoger Instituut
voor
Godsdienstwetenschappen

PROGRAMMABROCHURE

2020-2021

Voor wie?

Het HIGW - Mechelen-Brussel richt zich tot drie groepen studenten.

KANDIDAAT-LERAARS EN KANDIDAAT-LERAESSEN ROOMS-KATHOLIEKE GODSDIENST, ZOWEL VOOR HET LAGER ONDERWIJS ALS VOOR HET SECUNDAIR ONDERWIJS

De kandidaat-godsdienstleraars en -leraressen volgen aan het HIGW het theologisch programma, geheel (S.O.) of gedeeltelijk (L.O.), en de voor hen voorziene onderdelen van het pedagogisch-didactisch programma L.O. of S.O. (zie Programmamap).

Aan het einde van hun opleiding behalen zij het Getuigschrift van gediplomeerde voor het godsdienstonderricht in de lagere graad (L.O.) of het Diocesaan diploma voor het vak rooms-katholieke godsdienst (S.O.). Beide diploma's zijn 'vereiste bekwaamheidsbewijzen', erkend door het Ministerie van Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

KANDIDAAT-PASTORAAL WERK(ST)ERS EN KANDIDAAT-DIAKENS

Aan het HIGW volgen de kandidaat-pastoraal werk(st)ers en de kandidaat-diakens in principe het volledig theologisch programma en het volledig theologisch-pastoraal programma.

ANDERE GEÏNTERESSEERDEN, DE ZGN. 'VRIJE STUDENTEN'

Ook als men niet tot de twee vorige categorieën behoort, kan men bij het HIGW terecht, wanneer men kennis wil maken met het christelijk geloof en het eigen geloofsinzicht wil verdiepen of wanneer men zich als pastoraal geëngageerde wil bijscholen.

Men kan vrij cursussen kiezen uit het theologisch programma. Wie inschrijft voor het theologisch-pastoraal programma dient dit wel volledig te volgen, én in combinatie met het (gereduceerd) theologisch programma (zie Programmamap).

De drie programma's

Alle programma's lopen over drie jaar. Het theologisch programma en het theologisch-pastoraal programma zijn cyclusprogramma's met een A-, B- en C-jaar. In het pedagogisch-didactisch programma bouwt het 2de jaar verder op het 1ste jaar, en het 3de op het 2de. Bij elk van de drie programma's kan men ieder jaar instappen.

1

HET THEOLOGISCH PROGRAMMA

De studenten behulpzaam zijn bij het verwerven van een verantwoord inzicht in het christelijk geloof: dat is wat het theologisch programma beoogt. In de lessen is er een bestendige aandacht voor de geloofstraditie van de Kerk, voor de wetenschappelijke inzichten van de theologie en de exegese, en voor de vragen en gevoeligheden van de huidige tijd. Er wordt ook rekening gehouden met het feit dat de wereld van het geloof vandaag voor velen vrij onbekend is.

Elk jaar omvat zes cursussen, gespreid over drie modules. De cursussen worden gegeven op zaterdagvoormiddag van 9 tot 12.45 u. In het totaal zijn er voor het theologisch programma per jaar 23 à 24 lesdagen voorzien.

2

HET PEDAGOGISCH-DIDACTISCH PROGRAMMA

Een studie van het leerplan r.-k. godsdienst, een kennismaking met diverse werkvormen, een aantal oefeningen en begeleide stages, en een regelmatige uitwisseling van ervaringen: dat biedt het pedagogisch-didactisch programma, zowel in zijn versie voor het L.O. als in zijn versie voor het S.O.

Elk jaar zijn er 5 zaterdagvoormiddagen (9 - 12.45 u.) vakdidactiek - theorie: 2 na de eerste theologische module, 3 na de tweede. Voor de andere programmaonderdelen worden bij het begin van het jaar de nodige afspraken gemaakt.

3

HET THEOLOGISCH-PASTORAAL PROGRAMMA

Theologisch nadenken over de pastorale praktijk is geen overbodige luxe: dit gebeurt in het theologisch-pastoraal programma. Er wordt inhoud aangereikt, er is ruimte voor gezamenlijke reflectie en er wordt ook geleerd door persoonlijke verwerking.

Elk jaar komen twee thematieken aan bod, gespreid over 5 zaterdagen van 9 tot 13 u. Deze zaterdagen zijn dezelfde als die van het pedagogisch-didactisch programma.

EERSTE MODULE

Sacramentenleer

18 uur • S. Van den Bossche

We staan eerst stil bij 'sacramentaliteit' vanuit de schepping en het huwelijk. Vervolgens bekijken we hoe we een sacrament kunnen denken als teken van Gods werkbare aanwezigheid in ons leven. Tenslotte richten we de aandacht op de initiatiesacramenten doopsel en vormsel. Indirect komen daarbij ook de sacramenten van genezing (de ziekenzalving en het sacrament van verzoening) ter sprake.

Kerkleer

18 uur • K. Struys

Eerst gaan we in op enkele theologische kwesties over de Kerk. Wat is Kerk? In welke zin staat Jezus aan de oorsprong van de Kerk? Hoe heeft zich in het spoor van Vaticanum II de visie op de Kerk als *communio* ontwikkeld? In het tweede deel behandelen we enkele pastoraal-theologische thema's: de christelijke gemeenschapsvorming, het samenspel van ambten en bedieningen, een tijd van crisis en hoop.

TWEDE MODULE

Profeten

20 uur • E. Heyse

Voor het geloof van Israël zijn de profeten van grote betekenis geweest. Zij zijn de woordvoerders van God. Na een algemene inleiding op het bijbels profetisme analyseren we 1 Koningen 17-19: zo maken we kennis met de profeet Elia. We vernemen ook meer over 'grote' profeten als Jesaja en over 'kleine' profeten als Jona.

Lucas en Handelingen - Paulus

20 uur • M. Steegen

Lucas schreef zijn evangelie en de Handelingen van de Apostelen. Wij onderzoeken de opbouw van beide geschriften en lezen er een aantal passages uit. In de Handelingen speelt Paulus een hoofdrol. Met hem maken wij nader kennis. Daarvoor grijpen wij terug naar zijn eigen brieven. Wie was deze man? En wat vond hij voor de christenen van zijn tijd het belangrijkste?

DERDE MODULE

Liturgie

10 uur • S. Van den Bossche

In de liturgie brengt de Kerk haar geloof tot expressie in taal en teken. Maar de liturgie is ook de ruimte waarin Gods Woord - niet enkel het woord van de Schrift, maar de verzezen Heer zelf - werkzaam is. De liturgie heeft ook haar sterke tijden: de advent en de kersttijd, de veertigdagen- en de paastijd. De liturgische jaarkring weerspiegelt de hele heilsgeschiedenis.

Eucharistie

10 uur • L. Van Hilst

Op de avond vóór zijn lijden en dood nam Jezus het brood en de beker wijn. Nog altijd komen de christenen bijeen om eucharistie te vieren: tot zijn gedachtenis. Of beter, nog altijd brengt de verzezen Heer de zijnen rond zich samen en verbindt Hij hen met zijn zelfgave in de dienst van het Godsrijk. De eucharistie is het sacrament van de Kerk.

VOOR HET LAGER ONDERWIJS (H. BERGHMANS - S. VEULEMANS)

Algemene didactiek

4 à 6 uur • 1ste jaar

Over het leerproces in het L.O. en zijn vele aspecten. Enkel voor wie nog geen onderwijsdiploma heeft.

Vakdidactiek - oefeningen

ong. 16 uur • 1ste, 2de en 3de jaar

Godsdienst geven in het L.O.: via observatietaken en stagelessen met nabespreking leren we het in de praktijk.

Vakdidactiek - theorie

20 uur • 1ste, 2de en 3de jaar

Hier komt het leerplan r.-k. godsdienst aan bod: het gaat daarbij o.a. over leerdoelen, leermiddelen en werkvormen.

Seminarie

10 uur • 1ste, 2de en 3de jaar

Hoe krijgen onze godsdienstlessen op een verantwoorde wijze gestalte? We bespreken samen een aantal modellen.

VOOR HET SECUNDAIR ONDERWIJS (J. VAN ROMPAY)

Vakdidactiek - theorie

20 uur • 1ste, 2de en 3de jaar

We gaan in op het leerplan r.-k. godsdienst voor het S.O. en op wat er bij de godsdienstlessen allemaal aan de orde is.

Vakdidactiek - oefeningen

ong. 16 uur • 1ste, 2de en 3de jaar

Godsdienst geven in het S.O.: via observatietaken en stagelessen met nabespreking leren we het in de praktijk.

COÖRDINATIE: C. MAERTENS - S. WIELANDTS

Liturgische en pastorale aspecten van de viering van de zondag, de gebedsdienst, de liturgie van ziekenzalving en ziekenzegen en de uitvaartliturgie.

Waar?

Het HIGW is gevestigd in het Johannes XXIII-Seminarie, Lemmensberg 1, te Leuven, tel. 016/58 38 99 (enkel op zaterdagvoormiddag tijdens de lesuren). Het Johannes XXIII-Seminarie ligt tussen het UZ Gasthuisberg en het Lemmensinstituut.

Alle lessen van het theologisch programma, van het theologisch-pastoraal programma en van het pedagogisch-didactisch programma lager en secundair onderwijs worden daar gegeven. Ook voor het seminarie van het pedagogisch-didactisch programma lager onderwijs komt men in het Johannes XXIII-Seminarie samen, tenzij het bij het begin van het werkjaar anders afgesproken werd.

Collegegeld

Notities bij de cursussen in principe inbegrepen

THEOLOGISCH PROGRAMMA

Volledig 200 €

Afzonderlijke vakken

Sacramentenleer 50 €
Kerkleer 50 €
Profeten 50 €
Lucas en Handelingen - Paulus 50 €
Liturgie 30 €
Eucharistie 30 €

PEDAGOGISCH-DIDACTISCH PROGRAMMA

Volledig 80 €

THEOLOGISCH-PASTORAAL PROGRAMMA

Volledig 80 €

Contact

Het HIGW - Mechelen-Brussel heeft zijn secretariaat in het Diocesaan Pastoraal Centrum te Mechelen.

Secretariaat HIGW
Diocesaan Pastoraal Centrum
Fr. de Merodestraat 18
2800 Mechelen

T: 015/29.84.41
E: higw.mechelen@kerknet.be

Het secretariaat is geopend op elke woensdag van 14 tot 17 u. Gesloten van 6 juli tot 24 augustus en tijdens de kerst- en paasvakantie. Mailen kan altijd.

De directeur van het HIGW, **Kristof Struys**, is bereikbaar via het secretariaat.

Voor informatie over de specifieke opleiding tot pastoraal werk(st)er of tot diaken:
pwd.mechelen@kerknet.be.

Programmamap

De Programmamap geeft een beschrijving van de drie programma's die het HIGW aanbiedt, en alle verdere informatie terzake: over toelatingsvoorwaarden, program-mavereisten en getuigschriften. Zo krijgen zowel de kandidaat-leraars en kandidaat-leraressen rooms-katholieke godsdienst voor het lager en secundair onderwijs, als de kandidaat-pastoraal werk(st)ers en de kandidaat-diakens en de vrije studenten in deze Programmamap een optimaal beeld van de leerweg die het HIGW hun voorstelt.

De Programmamap is te bekomen op het secretariaat.

www.higwleuven.be

Inschrijven

De inschrijving gebeurt via een inschrijvingsformulier dat op het secretariaat aangevraagd kan worden.

De inschrijvingsperiode loopt van 8 juni tot 3 juli en van 24 augustus tot 11 september. Voor afzonderlijke vakken uit het theologisch programma kan men inschrijven tot één week vóór de start van het betrokken vak.

1 THEOLOGISCH PROGRAMMA

	9-10.45u	11-12.45u
12/09	Sacramentenleer	Kerkleer
19/09		
26/09		
03/10		
10/10		
17/10		
24/10		
31/10		
07/11		
	S. Van den Bossche	K. Struys
28/11	Profeten	Lucas en Handelingen, Paulus
05/12		
12/12		
09/01		
16/01		
23/01		
30/01		
06/02		
13/02		
	E. Heyse	M. Steegen
20/03	Eucharistie	Liturgie
27/03		
24/04		
08/05		
22/05		
	S. Van den Bossche	L. Van Hilst

2 PEDAGOGISCH-DIDACTISCH PROGRAMMA

	9-12.45u
14/11	Vakdidactiek theorie
21/11	
27/02	
06/03	
13/03	

Voor de oefeningen vakdidactiek en voor de cursus algemene didactiek en het seminarie lager onderwijs worden met de studenten de nodige afspraken gemaakt.

3 THEOLOGISCH-PASTORAAL PROGRAMMA

	9-12.45u
14/11	Module liturgie
21/11	
27/02	
06/03	
13/03	

* **PROCLAMATIE**
19/06/21 om 10.30u